

NORSKE FILMREGISSØRER
 NORSK FILMFORBUND
 NORSK SKUESPILLERFORBUND
 NORSK DRAMATIKERFORBUND
 NORSKE FILM & TV PRODUSENTERS FORENING
 NORDNORSK FILMSENTER
 MIDTNORSK FILMSENTER
 MIDTNORSK FILMFOND
 VESTNORSK FILMSENTER
 NORWEGIAN FILMCOMMISSION
 FILM3

HØRINGSSVAR ALLMENKRINGKASTERPLAKAT FOR NRK

Kultur- og kirkedepartementet har lagt et forslag til en allmennkringkastingsplakat for NRK. Hensikten med forslaget i følge regjeringen å nedfelle de overordnede kravene til NRKs allmennkringkastingstilbud i et eget dokument. Dette dokumentet kalles en allmennkringkastingsplakat, og vil danne grunnlag for Stortingets og regjeringens styring av NRKs samfunnsoppdrag.

Allmennkringkasterplakaten skal sikre NRK

Bransjeorganisasjonene og de regionale aktørene ser positivt på regjeringens ønske om å regulere de overordnede kravene til NRK gjennom en allmennkringkasterplakat, og at denne først og fremst skal sikre NRKs rolle.

Vi vil gjerne at det i det videre arbeidet presiseres hvilken formell status denne plakaten har, i forhold til Lov om Kringkasting og NRKs vedtekter.

NRK har hatt og har en enestående viktig rolle i norsk medie- og samfunnsliv. Vi anser det som viktig at NRK fortsatt sikres rammebetingelser som sikrer den kvalitet og tilbud som kringkasteren er kjent for. Da er det NRKs hovedrolle som redaktør av et kvalitativt tilbud til publikum som bør understrekes. For å kunne fylle denne rollen må NRK ha et veldrevet og godt produksjonsapparat internt, men vil være helt avhengig av et sterkt produksjonsmiljø utenfor, og levende og aktivt kulturliv.

Når vi har kommentarer og forslag til allmennkringkasterplakaten er det for å bidra til at NRK kan opprettholde denne posisjon hos sitt publikum.

Målsetningene

Vi oppfatter de fem hovedmålene som relativt klare og udiskutable.

- **NRK skal understøtte og styrke demokratiet**
- **NRK skal være allment tilgjengelig**
- **NRK skal styrke norsk språk, identitet og kultur**
- **NRK skal etterstrebe høy kvalitet, mangfold og nyskaping**
- **NRKs allmennkringkastingstilbud skal være ikke-kommersielt**

Vi støtter disse målsetningene, men mener at perspektivet også må rettes utad mot kultur og samfunnslivet, og de mange produksjonsmiljøer som kan bidra til at NRK kan oppfylle sin samfunnsrolle.

Det eksterne produksjonsmiljøets bidrag kan sikre målene

Plakaten sier ingenting forpliktende om NRKs ansvar for det kreative mangfold i landet, og for at det skal produseres programmer utenfor NRK.

NRK kan gjennom å bruke det eksterne produksjonsmiljøet i hele landet bidra til å understøtte og styrke demokratiet. Ikke minst innen samfunnsprogrammer, dokumentar og kultur.

Gjennom å sikre stor tilgang på mange leverandører vil man også bidra til å gjøre mediene og programmene tilgjengelige. Gjennom et tett samarbeid med norske produksjonsmiljøer i hele landet vil NRK styrke norsk språk, identitet og kultur. Uavhengige produksjonsmiljøer vil sikre konkurranse og dermed bidra til høy kvalitet, større mangfold og nyskaping i flere miljøer.

Et sterkt uavhengig produksjonsmiljø utenfor NRK vil med andre ord kunne oppfylle de fire første målsetningene. Vi mener likevel at det bør understrekes i allmennkringkasterplakaten at NRK ikke bare har et ansvar for sendingene, men også produksjon av et mangfold tilbud fra leverandører utenfor NRKs eget produksjonsmiljø.

Dette kan skrives inn mange steder i plakaten, eller fastslås mer grunnleggende i innledningen til de enkelte områdene.

Det er fra organisasjonenes og de regionale institusjonenes side nødvendig å understreke at NRKs ansvar for det eksterne produksjonsmiljøet tas med i alle sammenhenger. Vi har hatt drøftelser om behovet for å kvantifisere og presisere kravene, men finner at hører hjemme i andre sammenhenger.

Likestilling er mangfold

Vi mener også at plakaten bør inneholde forpliktende formuleringer i forhold til likestilling av kjønnene, slik at de blir representert i produksjon, innhold og likestilt som mottakere.

Finansiering og begrepet "ikke-kommersiell"

Under målsetningen om at NRKs tilbud skal være allment tilgjengelig heter det i forslaget at *"Det skal som utgangspunkt ikke kreves betaling for NRKs allmennkringkastingstilbud"*. Det står nok i kontrast til det de fleste de opplever gjennom lisensfinansieringen, og kan formuleres bedre. Hensikten i denne sammenhengen har nok vært at det ikke kreves ytterligere betaling.

Den femte målsetningen handler i stor grad om finansiering og avgrensning av NRKs kommersielle virksomhet. Vi oppfatter at det under dette punktet er en sammenblanding av roller, og at de kommersielle ambisjonene ikke er i samsvar med plakats ordlyd. Det bør kunne finnes en bedre formulering enn at NRKs allmennkringkastingstilbud skal være ikke-kommersiell.

Mange vil hevde at NRK er en kommersiell kringkaster med særlige programforpliktelser gjennom lisensfinansieringen.

NRK driver kommersiell virksomhet gjennom NRK Aktivum og gjennom utleie av tekniske tjenester i direkte konkurranse med kommersielle private aktører. En konkurranse som ofte skjer mellom parter med ulik styrke.

I sammenheng med diskusjonen om finansiering og privilegier er det viktig å understreke NRKs ansvar for å tilby anstendige vilkår til medvirkende og leverandører

Det heter at NRKs redaksjonelle avgjørelser ikke skal være påvirket av kommersielle hensyn. Det er en ideell erklæring som ikke har helt rot i virkeligheten. En del redaksjonelle avgjørelser har sammenheng med hvilken finansiering og inntjening det enkelte prosjekt kan skaffe gjennom sponsorer el.l.

Struktur

Strukturmessig er det noen steder slik at underpunktene kommer i en litt omvendt rekkefølge og at det brukes formuleringer som i større grad skal bidra til å avgrense oppdraget enn å gi NRK muligheter.

Organisasjonene og institusjonene har skrevet inn kommentarer i det gjeldende forslaget til allmennkringkasterplakat, men våre krav om at det skal stå noe forpliktende i forhold til de uavhengige produksjonsmiljøene i hele landet, kan sikkert også formuleres inn i plakaten på en annen måte. Vedlagt ligger allmennkringkasterplakaten med våre endringer i rødt.

På vegne av medlemmer og aktører i hele landet

Med vennlig hilsen

Leif Holst Jensen, (sign) generalsekretær, Produsentforeningen
Gunnar Germundson, (sign) styreleder, Norsk dramatikerforbund
Sverre Pedersen, (sign) Forbundsleder, Norsk Filmforbund
Ragna Lindbo, (sign) nestleder, Norske filmregissører
Agnete Haaland, (sign) Forbundsleder, Norsk Skuespillerforbund
Solvor Amdal, (sign) direktør, Midtnorsk Filmsenter, Midtnorsk Filmfond
Irmelin Nordahl, (sign) direktør, Vestnorsk Filmsenter
Inge Tenvik, (sign) direktør, Film3
Han Erik Voktor, (sign) direktør, Nord-norsk Filmsenter
Truls Kontny, (sign) direktør, Norwegian Filmcommision

FORSLAG TIL ALLMENKRINGKASTERPLAKAT (MED TILLEGG I RØDT)

3. Allmennkringkastingsplakat for NRK

NRK skal understøtte og styrke demokratiet

- NRKs samlede allmennkringkastingstilbud skal ha som formål å oppfylle demokratiske, sosiale og kulturelle behov i samfunnet.
- NRK skal bidra til å fremme den offentlige samtalen og medvirke til at hele befolkningen får tilstrekkelig informasjon til å kunne være aktivt med i demokratiske prosesser, ***og at mange stemmer slipper til i den offentlige debatten.***
- NRK har som oppgave å avdekke kritikkverdige forhold og bidra til å beskytte enkeltmennesker og grupper mot overgrep eller forsømmelser fra offentlige myndigheter og institusjoner, private foretak eller andre.
- NRK skal være redaksjonelt uavhengig. NRK skal verne om sin integritet og troverdighet for å kunne opptre fritt og uavhengig i forhold til personer eller grupper som av ideologiske, økonomiske eller andre grunner vil øve innflytelse på det redaksjonelle innhold. Virksomheten skal preges av høy etisk standard og over tid være balansert. Saklighet, analytisk tilnærming og upartiskhet skal etterstrebes.

NRK skal være allment tilgjengelig

- NRKs tre hovedkanaler for hhv radio og fjernsyn skal være tilgjengelige for hele befolkningen. NRK skal søke en bredest mulig distribusjon av sitt øvrige programtilbud.
- Det skal som utgangspunkt ikke kreves betaling for NRKs allmennkringkastingstilbud. NRKs tre hovedkanaler for hhv radio og fjernsyn skal være gratis tilgjengelig for alle lisensbetalere på minst én distribusjonsplattform.
- Ved utformingen av NRKs tilbud må det tas hensyn til funksjonshemmede, bl.a. gjennom teksting av fjernsynsprogrammer.
- Selskapet skal være til stede på, og utvikle nye tjenester på alle viktige medieplattformer for å nå bredest mulig ut med sitt samlede programtilbud.

NRK skal styrke norsk språk, identitet og kultur

- NRK skal reflektere det geografiske mangfold i Norge og ha et godt lokalt tilbud og lokal tilstedeværelse.
- NRK skal bidra til å styrke norsk og samisk språk, identitet og kultur. En stor andel av tilbudet skal ha norsk forankring og speile norske virkeligheter.
- NRK skal synliggjøre mangfoldet og reflektere Norge som et flerkulturelt samfunn. NRK skal fremme økt forståelse og dialog mellom ulike grupper i samfunnet.
- NRKs tilbud skal i hovedsak bestå av norskspråklig innhold. Begge de offisielle målformene skal benyttes. Minst 25 pst. av innholdet skal være på nynorsk.
- NRK plikter å sende innhold som enten er produsert i, eller som tar det innholdsmessige utgangspunkt i, ***hele landet.*** ~~distriktene.~~ ***(Her bør det stå hele landet.***

begrepet distrikt refererer i stor grad til NRKs egen organisering, og ikke til publikums oppfattelse av geografi.)

- NRK skal bidra til å stimulere til kunstnerisk kreativitet ved å formidle en bred variasjon av norske kunstuttrykk, ***fra et bredt miljø av leverandører.***
- ***NRK skal ha et særlig ansvar for skape, produsere og formidle norsk kunst og kultur. Norske dramaserier, serier for barn og unge og norsk musikk skal være en av NRKs bærebjelker.***
- NRK skal formidle norsk kulturarv. NRKs arkiver er en del av norsk kulturarv, og selskapet skal arbeide for å digitalisere og tilgjengeliggjøre disse arkivene for allmennheten. Arkivtilbudet skal i hovedsak gjøres gratis tilgjengelig, ***også for andre programskapere som vil bruke det i sine fortellinger.***

NRK skal etterstrebe høy kvalitet, mangfold og nyskaping

- NRK skal også kunne formidle samme type tilbud som også tilbys av kommersielle aktører, men bør etterstrebe å tilføye sitt tilbud et element av økt samfunnsverdi i forhold til det kommersielle tilbudet.
- NRK skal tilby tjenester som kan være kilde til innsikt, refleksjon, opplevelse og kunnskap gjennom programmer av høy kvalitet.
- NRKs tilbud skal ha tematisk og sjangermessig bredde.
- NRK skal tilby nyheter, aktualiteter og kulturstoff for både smale og brede grupper. Tilbudet skal gjenspeile det mangfoldet som finnes i befolkningen. Blant annet skal NRKs samlede tilbud appellere til alle aldersgrupper, ***og begge kjønn.***
- NRK skal ta sikte på å bidra til økt kunnskap om internasjonale forhold blant befolkningen og derigjennom fremme forståelse mellom folkegrupper.
- NRK skal være nyskapende og bidra til kvalitetsutvikling, ***gjennom sin egenproduksjon og samarbeid med produksjonsmiljøer i hele landet.***

NRKs allmennkringkastingstilbud skal være ikke-kommersielt

- NRKs redaksjonelle avgjørelser skal ikke være påvirket av kommersielle hensyn.
- NRKs allmennkringkastingstilbud på radio, fjernsyn og tekst-tv skal være reklamefritt, og skal ikke inneholde spesielle salgsfremmende henvisninger til konsernets kommersielle tjenester og produkter.
- NRK kan ha reklame på Internett, med unntak for nettsider som har barn som målgruppe. NRK skal tilstrebe et tydeligst mulig skille mellom allmennkringkastingstilbudet og kommersielle tjenester tilbudt på Internett. Nedlastningstjenester som tilbys innenfor allmennkringkastingstilbudet skal ikke inneholde reklameinnslag.
- Lisensmidler og andre offentlige inntekter skal ikke bli brukt til å subsidiere kommersielle aktiviteter. Det skal være et klart regnskapsmessig og driftsmessig skille mellom NRKs kommersielle aktiviteter og allmennkringkastingsvirksomheten.
- NRKs allmennkringkastingstilbud, både i tradisjonell programvirksomhet og i form av nye medietjenester, skal hovedsakelig finansieres ved kringkastingsavgift.
- NRK skal kunne videreutvikle kommersielle tjenester som genererer overskudd som bidrar til å finansiere allmennkringkastingstjenester. Den forretningsmessige virksomheten skal være forenelig med de krav til kvalitet og integritet som gjelder for NRK.
- ***NRK skal ikke misbruke sin markedsrett og tilby anstendige betingelser for eksterne leverandører og samarbeidspartnere.***

